
Translation note: this English version was translated from the original Dutch document with the assistance of AI. In case of any discrepancy, the original Dutch text is authoritative.

Response by La Strada International to the internet consultation on the Decree banning the provision of temporary labour in the meat supply chain

La Strada International is a European NGO platform against human trafficking that works from a human rights perspective to protect the rights of people who are victims of human trafficking. The platform is committed to preventing human trafficking and to realising the rights of victims. It does this by, among other things, promoting access to adequate help and support, collecting data and carrying out research, sharing knowledge and expertise, building the capacity of civil society organisations and other relevant parties, and strengthening cooperation between different sectors. In addition, La Strada International places strong emphasis on monitoring and advocacy, holding responsible governments and other actors to account and overseeing the effective implementation of European and national policy and legislation to combat human trafficking.

Strong support for the proposed temporary agency work ban

La Strada International expresses its strong and explicit support for the intention to prohibit the meat sector, as of 1 March 2028, from continuing to work with temporary agency workers. We regard this as an important and necessary step towards tackling structural abuses in the sector, allocating responsibilities more clearly, and strengthening the position of labour migrants.

Temporary work and intermediary arrangements increase vulnerability

The experience of La Strada International and its members across Europe shows that temporary employment and labour recruitment agencies play a significant role in the recruitment and employment of labour migrants, while oversight and accountability are often lacking. In many cases of human trafficking and serious labour exploitation, we see that these intermediaries are directly or indirectly involved, with dependency, misleading recruitment practices, and high costs charged to workers further increasing their vulnerability. This is a Europe-wide problem that calls for better regulation, oversight, and clear accountability within labour chains.

As long as effective regulation, licensing, and oversight of these parties are not adequately guaranteed, workers will remain insufficiently protected. At the same time, responsibility within complex recruitment, temporary work, and subcontracting chains often remains diffuse. It is precisely this lack of clarity that makes it difficult for workers to know and actually exercise their rights, and for supervisory authorities to effectively hold the responsible parties to account. Moreover, labour exploitation exists on a continuum: from work in which labour rights are respected to situations of severe coercion and human trafficking. Gaps in regulation, weak enforcement, and relationships of dependency can reinforce this development. An effective approach therefore requires both structural measures and strong enforcement.

The meat and poultry sector remains vulnerable

Our experience shows that the meat and poultry sector remains a particularly vulnerable sector. In practice, the following abuses, among others, are reported:

- Underpayment or non-payment of wages in full;
- Threats, intimidation, and cases of physical violence;
- High and unclear costs charged for housing, transport, and other provisions;
- Unlawful dismissal;
- Unlawful or immediate eviction from housing;
- Confiscation or withholding of identity documents;
- Unsafe working conditions; and
- Inadequate follow-up on workplace accidents.

Since 1 January 2025, our Dutch member organisation FairWork has received more than 100 reports from temporary agency workers employed in the meat and poultry sector. This underlines that these are not isolated problems, but a structural issue that calls for fundamental measures.

The scale and severity of the problem are by now sufficiently clear. Previous measures have not led to a sustainable improvement. Even after earlier commitments from the sector to address abuses, new reports continue to come in. The proposed ban is therefore not a superfluous additional measure, but a necessary next step.

Direct responsibility placed with the actual employer

An important cause of this vulnerability is the way in which labour in the meat supply chain is currently organised. When a temporary employment agency is not only the formal employer but also arranges housing, transport, and other essential provisions, a far-reaching relationship of dependency arises. It is precisely this dependency that can cause abuses to persist over long periods. Workers may feel unable to resist or report abuses, because doing so could cost them not only their income, but potentially also their housing, transport, or security of residence.

The proposed ban makes responsibility clearer and brings it closer to the company where the work is actually carried out. This is of great importance both from the perspective of labour rights and for tackling labour exploitation. Workers must know who is responsible for their terms of employment, safety, and wellbeing. Clear accountability is also essential for supervision and enforcement.

The less room there is for complex labour arrangements, the more clearly visible it becomes who is actually responsible for the worker and the conditions under which they work.

Experiences from Germany

The experience of our German member organisation KOK confirms that returning responsibility to the actual employer can make a significant contribution to tackling labour exploitation. In Germany, the ban on subcontracting arrangements and temporary agency work for core activities in the meat industry has led to clearer responsibilities and better compliance with labour and safety rules. This experience also points to fewer workplace accidents, better protection in the event of illness, and better compliance with agreements on overtime.

We expect that the ban can also bring about an important structural change in the Netherlands: from a model in which labour can easily be replaced to a model in which employers actually bear responsibility for the people who work for them.

Stricter regulation of labour recruitment is also necessary

La Strada International emphasises that the proposed temporary agency work ban must be part of a broader approach. In addition to the ban, it is urgently necessary to further strengthen the regulation and oversight of recruitment and labour placement agencies, including in cross-border labour recruitment. Labour intermediaries must operate transparently, and it must be clear who is responsible within every link of the labour chain.

We therefore call on the Dutch government to:

- Further strengthen the regulation, licensing, and oversight of recruitment and labour placement agencies;
- Ensure full transparency and clear accountability within labour and supply chains;
- Actually enforce the ban on charging recruitment costs to workers and impose strict sanctions for abuse;
- Better protect workers against retaliation when they report abuses;
- Further reduce the link between work and housing;
- Give labour migrants access to independent, understandable, and multilingual information about their rights;
- Ensure accessible and independent legal protection for labour migrants;
- Continue to invest firmly and structurally in enforcement; and
- Actively monitor the effects of the ban and evaluate them periodically.

A strong approach to fraudulent recruitment and labour placement is also needed at European level, with better regulation, oversight, and fair recruitment practices under which workers do not themselves bear recruitment, placement, or travel costs.

The proposed ban is an important and necessary step towards clearer accountability, better labour rights, and better protection of labour migrants against labour exploitation and human trafficking.

La Strada International therefore wholeheartedly supports the proposed decree and calls on the Dutch government to implement the ban as swiftly and decisively as possible, accompanied by robust enforcement and additional protective measures for labour migrants.

Amsterdam, 27 August 2026

Reactie van La Strada International op de internetconsultatie over het Besluit verbod op terbeschikkingstelling van arbeidskrachten in de vleesketen

La Strada International is een Europees NGO Platform tegen mensenhandel dat vanuit een mensenrechtenperspectief werkt aan de bescherming van de rechten van mensen die slachtoffer zijn van mensenhandel. Het platform zet zich in voor het voorkomen van mensenhandel en voor het realiseren van de rechten van slachtoffers. Dit gebeurt onder meer door het bevorderen van toegang tot adequate hulp en ondersteuning, het verzamelen van gegevens en uitvoeren van onderzoek, het delen van kennis en expertise, capaciteitsopbouw van maatschappelijke organisaties en andere betrokken partijen, en het versterken van samenwerking tussen verschillende sectoren. Daarnaast richt La Strada International zich nadrukkelijk op monitoring en belangenbehartiging, om verantwoordelijke overheden en andere actoren aan te spreken en toe te zien op de effectieve uitvoering van Europees en nationaal beleid en regelgeving ter bestrijding van mensenhandel.

Sterke steun voor het voorgestelde uitzendverbod

La Strada International spreekt haar sterke en nadrukkelijke steun uit voor het voornemen om de vleessector per 1 maart 2028 te verbieden om nog met uitzendkrachten te werken. Wij beschouwen dit als een belangrijke en noodzakelijke stap om structurele misstanden in de sector aan te pakken, verantwoordelijkheden duidelijker te beleggen en de positie van arbeidsmigranten te versterken.

Uitzend- en bemiddelingsconstructies vergroten kwetsbaarheid

Uit de ervaringen van La Strada International en haar leden in heel Europa blijkt dat uitzend- en arbeidsbemiddelingsbureaus een belangrijke rol spelen bij de werving en tewerkstelling van arbeidsmigranten, terwijl toezicht en aansprakelijkheid vaak tekortschieten. In veel zaken van mensenhandel en ernstige arbeidsuitbuiting zien wij dat deze tussenpersonen direct of indirect betrokken zijn, waarbij afhankelijkheid, misleidende werving en hoge kosten voor werknemers de kwetsbaarheid verder vergroten. Dit is een Europees probleem dat vraagt om betere regulering, toezicht en duidelijke verantwoordelijkheid binnen arbeidsketens.

Zolang effectieve regulering, vergunningverlening en toezicht op deze partijen onvoldoende zijn gewaarborgd, blijven werknemers onvoldoende beschermd. Tegelijkertijd blijft de verantwoordelijkheid binnen complexe wervings-, uitzend- en onderaannemingsketens vaak diffuus. Juist die onduidelijkheid maakt het moeilijk voor werknemers om hun rechten te kennen en daadwerkelijk uit te oefenen en voor toezichthouders om verantwoordelijke partijen effectief aan te spreken. Arbeidsuitbuiting bevindt zich bovendien op een continuüm: van werk waarin

arbeidsrechten worden gerespecteerd tot situaties van ernstige dwang en mensenhandel. Hiaten in regelgeving, gebrekkige handhaving en afhankelijkheidsrelaties kunnen deze ontwikkeling versterken. Een effectieve aanpak vereist daarom zowel structurele maatregelen als sterke handhaving.

De vlees- en pluimveesector blijft kwetsbaar

Onze ervaringen laten zien dat de vlees- en pluimveesector een bijzonder kwetsbare sector blijft. In de praktijk worden onder meer de volgende misstanden gemeld:

- onderbetaling of het niet volledig uitbetalen van loon;
- bedreiging, intimidatie en gevallen van fysiek geweld;
- hoge en onduidelijke kosten voor huisvesting, vervoer en andere voorzieningen;
- onrechtmatig ontslag;
- onrechtmatige of onmiddellijke uithuiszetting;
- het innemen of achterhouden van identiteitsdocumenten;
- onveilige arbeidsomstandigheden; en
- onvoldoende opvolging van arbeidsongevallen.

Sinds 1 januari 2025 heeft onze Nederlandse lidorganisatie FairWork meer dan 100 meldingen ontvangen van uitzendkrachten die werkzaam zijn in de vlees- en pluimveesector. Dit onderstreept dat het niet gaat om incidentele problemen, maar om een structureel vraagstuk dat om fundamentele maatregelen vraagt.

De omvang en ernst van de problematiek zijn inmiddels voldoende duidelijk. Eerdere maatregelen hebben onvoldoende geleid tot een duurzame verbetering. Ook na eerdere toezeggingen vanuit de sector om misstanden aan te pakken, blijven nieuwe meldingen binnenkomen. Het voorgestelde verbod is daarom geen overbodige extra maatregel, maar een noodzakelijke volgende stap.

Directe verantwoordelijkheid bij de daadwerkelijke werkgever

Een belangrijke oorzaak van de kwetsbaarheid is de wijze waarop arbeid in de vleesketen momenteel is georganiseerd. Wanneer een uitzendbureau niet alleen formeel werkgever is, maar daarnaast ook huisvesting, vervoer en andere essentiële voorzieningen regelt, ontstaat een vergaande afhankelijkheidsrelatie. Juist deze afhankelijkheid kan ervoor zorgen dat misstanden langdurig voortduren. Werknemers kunnen het gevoel hebben dat zij zich niet kunnen verzetten of misstanden niet kunnen melden, omdat zij daarmee niet alleen hun inkomen, maar mogelijk ook hun woning, vervoer of verblijfszekerheid verliezen.

Het voorgestelde verbod maakt de verantwoordelijkheid duidelijker en brengt deze dichter bij de onderneming waar het werk daadwerkelijk wordt verricht. Dat is vanuit het perspectief van arbeidsrechten én de aanpak van arbeidsuitbuiting van groot belang. Werknemers moeten weten wie verantwoordelijk is voor hun arbeidsvoorwaarden, veiligheid en welzijn. Ook voor toezicht en handhaving is een duidelijke verantwoordelijkheid essentieel.

Hoe minder ruimte er is voor complexe arbeidsconstructies, hoe beter zichtbaar wordt wie daadwerkelijk verantwoordelijk is voor de werknemer en de omstandigheden waaronder deze werkt.

Ervaringen uit Duitsland

De ervaringen van onze Duitse lidorganisatie KOK bevestigen dat het terugbrengen van verantwoordelijkheid naar de daadwerkelijke werkgever een belangrijke bijdrage kan leveren aan het tegengaan van arbeidsuitbuiting. In Duitsland heeft het verbod op onderaannemingsconstructies en uitzendwerk voor kernactiviteiten in de vleesindustrie geleid tot duidelijkere verantwoordelijkheden en betere naleving van arbeids- en veiligheidsregels. De ervaringen wijzen daarnaast op minder arbeidsongevallen, betere bescherming bij ziekte en een betere naleving van afspraken over overwerk.

We verwachten dat het verbod ook in Nederland een belangrijke structurele verandering teweeg kan brengen: van een model waarin arbeid gemakkelijk kan worden vervangen naar een model waarin werkgevers daadwerkelijk verantwoordelijkheid dragen voor de mensen die voor hen werken.

Ook strengere regulering van arbeidsbemiddeling noodzakelijk

La Strada International benadrukt dat het voorgestelde uitzendverbod onderdeel moet zijn van een bredere aanpak. Naast het verbod is het dringend noodzakelijk om de regulering en het toezicht op wervings- en arbeidsbemiddelingsbureaus verder te versterken, ook bij grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling. Arbeidsbemiddelaars moeten transparant opereren en er moet duidelijk zijn wie binnen iedere schakel van de arbeidsketen verantwoordelijk is.

Wij roepen de Nederlandse overheid daarom op om:

- de regulering, vergunningverlening en het toezicht op wervings- en arbeidsbemiddelingsbureaus verder te versterken;
- volledige transparantie en duidelijke verantwoordelijkheid binnen arbeids- en toeleveringsketens te waarborgen;
- het verbod op het in rekening brengen van wervingskosten bij werknemers daadwerkelijk te handhaven en misbruik streng te sanctioneren;

- werknemers beter te beschermen tegen represailles wanneer zij misstanden melden;
- de koppeling tussen werk en huisvesting verder terug te dringen;
- arbeidsmigranten toegang te geven tot onafhankelijke, begrijpelijke en meertalige informatie over hun rechten;
- toegankelijke en onafhankelijke rechtsbescherming voor arbeidsmigranten te waarborgen;
- stevig en structureel te blijven inzetten op handhaving; en
- de effecten van het verbod actief te monitoren en periodiek te evalueren.

Ook op Europees niveau is een sterke aanpak van malafide werving en arbeidsbemiddeling nodig, met betere regulering, toezicht en eerlijke wervingspraktijken waarbij werknemers niet zelf opdraaien voor wervings-, bemiddelings- of reiskosten.

Het voorgestelde verbod is een belangrijke en noodzakelijke stap naar duidelijkere verantwoordelijkheid, betere arbeidsrechten en een betere bescherming van arbeidsmigranten tegen arbeidsuitbuiting en mensenhandel.

La Strada International ondersteunt het voorgestelde besluit daarom van harte en roept de Nederlandse regering op het verbod zo spoedig mogelijk en voortvarend in te voeren, met krachtige handhaving en aanvullende beschermingsmaatregelen voor arbeidsmigranten.

Amsterdam, 27 Augustus 2026